

T.C.
YARGITAY
ÜÇÜNCÜ CEZA DAİRESİ

Esas : 2022/9737
Karar : 2022/3263
Tarih : 06.06.2022

-Mahkemesi :Ağır Ceza Mahkemesi

Suç : Anayasal düzeni zorla değiştirmeye kalkışmak

Hüküm : Önceki hükmün aynen onaylanmasına ilişkin karar

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesince, yeniden yargılama sonucunda önceki mahkumiyet hükümlerinin onaylanmasına ilişkin verilen 23.09.2021 tarihli karar hükümlü müdafii tarafından yasal süresi içerisinde temyiz edilmekle;

Dosya incelenerek gereği düşünüldü:

Yargılamanın yenilenmesi, kesin hükümde yer alan adli hataların düzeltilmesine ve hükümlü hakkında aynı fiil nedeniyle tekrar muhakeme yapılmasına imkan tanıyan olağanüstü kanun yollarının bir çeşidini oluşturmaktadır.

Kesin hüküm; doğruluğu hukuken kabul edilen ve artık tartışılmayan bir mahkeme kararıdır. İstisnai olsa da uyuşmazlığın çözümünde "adli hata" denilen yanlışlıklar yapılmış olduğu sonradan öğrenilebilir. Bazı önemli hataların giderilebilmesi ve hakikatin araştırılması bu şekilde maddi gerçeğe ulaşılabilmesi olağanüstü kanun yolu ile mümkün olabilecektir.

Yargıtay CGK'nın 11.03.2014 tarih, 2012/3-909 esas, 2014/121 karar sayılı içtihadında vurgulandığı üzere, "yargılamanın yenilenmesindeki amaç kanunda istisnai ve sınırlı olarak sayılan hallerin gerçekleşmesi halinde gerçeğin araştırılması böylece toplumun ve sanığın menfaatinin korunması olduğundan, kesin hükme yönelik olarak ileri sürülen ve gerekli şartları taşımayan her türlü yenileme talebini dikkate alınması söz konusu olmayacaktır." Bu nedenle yargılamanın yenilenmesi nedenleri tek tek sayılmıştır. Somut olayda yargılamanın yenilenmesi CMK'nın 311/1-f maddesindeki "ceza hükmünün, insan hakları ve ana hürriyetleri korumaya dair sözleşmenin veya ekli protokollerinin ihlali sureti ile verildiğinin ve hükmün bu aykırılığa dayandığının, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmiş olması. Bu halde yargılamanın yenilenmesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararının kesinleştiği tarihten itibaren 1 yıl içinde istenebilir." hükmüne dayandırılmaktadır.

İstisnai nedenlerle yargılamanın yenilenmesine karar verildikten sonra yeni bir yargılamada olduğu gibi deliller toplanabilir. Re'sen araştırma ilkesi sonucu olarak yenilenme sebebine bağlı olmaksızın başvuruda belirtilen delillerin dışında da delil toplanabilir. Toplanan deliller karar yerinde tartışılıp suçun ne şekilde işlendiği açıklanmalı, mevcut deliller irdelenmeli, delillerle sonuç arasında bağ kurulmalı bir başka deyişle bu delillerle önceden bu sonuca varıldığı anlatılmalı, suçun nitelendirilmesi yapılarak yenilenen yargılamanın daha önce yapılıp bitirilen yargılama sonucunda ulaşılan sonuçları değiştirecek bir yenilik getirip getirmediği duraksamaya yer vermeyecek biçimde açıkça gösterilmelidir. (Ünver- Hakeri CMK. Şerhi)

Hükümlü ... müdafii tarafından İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin 6. maddesinin ihlal edildiği iddiasıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru yapılmış ve başvuru üzerine Mahkemenin İkinci Dairesi tarafından "....Mahkeme, yukarıdaki davalarda, başvuranların avukata

erişim haklarına konulan kısıtlamanın sistematik niteliğinin, kendi başına, Sözleşmenin 6 \$\$ 1 ve 3(c) maddesinin ihlaline karar vermek için yeterli olup olmadığını incelemeksizin, başvuranın polise verdiği ifadelerinin kabul edilebilirlikleri incelenmeden yargılamayı yürüten mahkeme tarafından kullanılmasının ve daha sonra Yargıtay'ın bu eksikliği giderememesinin, o maddenin bir ihlalinin teşkil ettiğine karar vermiştir. Ayrıca yukarıdaki tüm davalarda Mahkeme, Sözleşme'nin 6 \$\$ 1 ve 3 (c) maddesinin ihlal edildiğine karar verilmesinin, başvuranlar tarafından yaşanan manevi zarar için yeterli adil tazmin teşkil ettiği kanaatindedir. ...Bu noktada, avukat hakkına yönelik sistematik kısıtlama konusunun kaynaklandığı yasal hükümlerin, 4928 sayılı 15 Temmuz 2003 tarihli Kanun ile kaldırıldığını (daha fazlası için bk. Salduz/Türkiye (BD), no. 36391/02, \$\$ 27-31, AİHM 2008) ve avukata erişim hakkına yönelik hiçbir sistematik kısıtlamanın öngörülmediği yeni Ceza Muhakemeleri Kanununu (5271 sayılı Kanun) 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girdiğini belirtmek önemlidir. ...Bu bağlamda Mahkeme, ek olarak, içtihadına ve uygulaması ışığında başvuranın talepte bulunması durumunda iç hukuk yargılamalarının yenilenmesinin Sözleşmenin 6. maddesinin ihlal edildiği iddiasına yönelik etkili bir çözüm sağlamak için en uygun yol olduğunu belirtmektedir.

Dolayısıyla, mahkeme yukarıda belirtilen hukuk yolunun başvuranın Sözleşme'nin 6. maddesi kapsamındaki şikâyetleri bakımından tazmin sağlayabildiğini düşünmektedir. ...Teklif edilen ve benzer davalarda hükmedilen miktarlarla tutarlı olan tazminat miktarının yanı sıra Hükümet deklarasyonu içerisinde bulunan ikrarların mahiyeti göz önünde bulundurulduğunda Mahkeme, başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir gerekçe bulunmadığı kanaatindedir (37. maddenin 1. fıkrasının (c) bendi). Bu karar, başvuranın zararının telafisi için mevcut olan herhangi bir başka başvuru yolunu kullanma imkânına halel getirmemektedir." şeklinde karar verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararının kesinleşmesi üzerine, hükümlü ... müdafii CMK'nın 311/1-f. maddesinde belirlenen bir yıllık süre içerisinde yargılamanın yenilenmesi talebinde bulunmuştur. Hükümlü müdafinin yargılamanın yenilenmesine ilişkin talebi yerel mahkemece kabul edilmiş, duruşma açılmak suretiyle yargılamaya başlanılmış, hükümlünün duruşmada hazır bulunmaması nedeniyle hükümlü müdafinin savunmaları dinlenilmiş, yapılan yargılama sonucunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ihlal kararı doğrultusunda, hükümlünün avukat yokluğunda alınan kolluk ifadesi hükme esas alınmadan yapılan değerlendirmede, delillerin kabul edilebilirliği hususu tartışılarak, dosyada bulunan hükümlünün Cumhuriyet savcısı ve sorgu hakimliğindeki beyanları, örgütün hücre evinde ele geçen ateşli silahlar ve tanık beyanları birlikte değerlendirildiğinde hükümlünün üzerine atılı suç yönünden mahkumiyet hükmü kurulması için yeterli deliller bulunduğu kanaatine varılarak hükümlü hakkındaki İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin 11.06.2010 tarih ve 2008/100 esas - 2010/119 karar sayılı hükmün onaylanmasına karar verilmiştir.

Vicdani kanının oluştuğu duruşma sürecini yansıtan tutanaklar, belgeler, gerekçe içeriğine göre yapılan incelemede;

Yargılamanın yenilenmesi kurumunu düzenleyen 5271 sayılı CMK'nın 311. ve devamı maddelerinde yenileme yargılamasına ait duruşmanın nasıl yapılacağına ilişkin açık bir hüküm yoksa da, yeni bir yargılama olması nedeniyle bu duruşma önceki duruşmanın devamı olmadığından duruşmaya taalluk eden yasa hükümlerinin hepsinin burada da uygulanması gerektiği, bunun sonucu olarak tensip kararıyla duruşma gününün tespit edilip önceki kararın davasında taraf olanlara tebligat yapıldıktan sonra sanık ve müdafinin beyanları alınarak duruşmaya son verilip değerlendirme yapılması gerektiği tartışmasıdır. Bu çerçevede yerel mahkemece, hükümlüye duruşma gününü bildirip duruşmada müdafii huzurunda hükümlünün ifadesine başvurulmadan, savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğuracak şekilde müdafinin beyanı ile yetinilerek önceki hükmün onaylanmasına karar verilmiş olması,

Bozmayı gerektirmiş, hükümlü müdafinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmemiş olduğundan sair

yönleri incelenmeyen hükmün bu sebepten dolayı BOZULMASINA, 06.06.2022 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.